

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	1
บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
คำถามของการวิจัย.....	6
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	6
ความสำคัญของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
2	17
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
ตอนที่ 1 แนวคิด ทฤษฎีและตัวแปรสังเกตได้ของประสิทธิผล	
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	18
ความหมายของประสิทธิผล.....	18
ความเป็นมาของการศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียน	
มัธยมศึกษา.....	19
การวิเคราะห์ประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	21
ตัวแปรสังเกตได้ของประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	26
ตอนที่ 2 ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน	
มัธยมศึกษาและเส้นทางอิทธิพล.....	36
การศึกษาเอกสารและงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ	36

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับปัจจัยคัดสรร ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน.....	46
ตอนที่ 3 โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural equation modeling: SEM)	114
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสมการโครงสร้าง.....	114
ตัวแปรสังเกตของโมเดลโครงสร้าง.....	119
ประเภทของโมเดลสมการโครงสร้าง.....	120
ขั้นตอนการวิเคราะห์สมการโครงสร้าง.....	122
ตอนที่ 4 กำหนดโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุเพื่อเป็นโมเดล สมมติฐานของการวิจัย.....	132
ตอนที่ 5 หลักการแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผล.....	135
ความหมายของการประเมินผล.....	135
รูปแบบการประเมินผล.....	135
3 วิธีดำเนินการวิจัย	145
ระยะที่ 1 สร้างโมเดลสมมติฐาน	146
ขั้นที่ 1 การศึกษาและวิเคราะห์เอกสาร	146
ขั้นที่ 2 การศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ.....	147
ระยะที่ 2 การตรวจสอบความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์...	148
ขั้นที่ 1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	148
ขั้นที่ 2 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย.....	150
ขั้นที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	154
ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์และแปลความหมาย.....	154
ระยะที่ 3 การหาแนวทางพัฒนาปัจจัยคัดสรรที่มีอิทธิพลต่อ ประสิทธิผลในโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	159

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	163
ตอนที่ 1 ผลการสร้างโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัย ศัตรูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	167
ตอนที่ 2 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดล ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยศัตรูที่ส่งผลต่อประสิทธิผล ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	169
ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาและ ปัจจัยศัตรูที่มีอิทธิพล.....	169
ผลการวิเคราะห์ค่า ความเบ้ ความโด่ง ของตัวแปรสังเกตได้ ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร สังเกตได้.....	185
ผลการวิเคราะห์รูปแบบการวัดตัวแปรแฝงภายนอก และรูปแบบการวัดตัวแปรแฝงภายใน	191
ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นตรง และการวิเคราะห์ค่าอิทธิพล.....	203
ตอนที่ 3 การหาแนวทางในการพัฒนาของปัจจัยศัตรูที่ส่งผล ต่อประสิทธิผลของโรงเรียนจากผู้เชี่ยวชาญในการยกระดับ ปัจจัยศัตรูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน.....	213

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การหาแนวทางในการพัฒนาของปัจจัยศัตรูที่ส่งผลกระทบต่อ ประสิทธิผลของโรงเรียนจากผู้เชี่ยวชาญในการยกระดับ ปัจจัยศัตรูที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียน.....	213
การประเมินผลแนวทางในการพัฒนาของปัจจัยศัตรู ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนจากผู้เชี่ยวชาญ.....	217
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	229
สรุปผลการวิจัย.....	231
การอภิปรายผลการวิจัย.....	234
ข้อเสนอแนะ.....	241
ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้.....	241
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	241
บรรณานุกรม.....	243
ภาคผนวก.....	255
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	257
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	263
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	299
ภาคผนวก ง การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	331
ภาคผนวก จ ตัวอย่างผลการวิเคราะห์รูปแบบการวัดตัวแปรแฝง	343

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์รูปแบบโมเดลความสัมพันธ์ เชิงสาเหตุ.....	353
ภาคผนวก ช ภาพประกอบการวิจัย.....	369
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	375

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	สังเคราะห์ตัวแปรสังเกตได้ประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา	30
2	ตัวแปรสังเกตได้ นิยาม และตัวบ่งชี้ประสิทธิผลของโรงเรียน มัธยมศึกษา.....	32
3	ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียน.....	41
4	สรุปผลการสังเคราะห์ปัจจัยคัดสรรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผล ของโรงเรียนมัศึกษาด้านปัจจัยภาวะผู้นำแบบเหนือชั้น....	44
5	สรุปผลการสังเคราะห์ปัจจัยคัดสรรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผล ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านปัจจัยองค์การแห่ง นวัตกรรม.....	45
6	การสรุปตัวแปรสังเกตได้ของภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นตามกรอบ แนวคิดเชิงทฤษฎี.....	75
7	นิยามและตัวบ่งชี้ของตัวแปรสังเกตได้ของภาวะผู้นำแบบเหนือชั้น	76
8	ตัวแปรสังเกตได้ของวัฒนธรรมองค์การ.....	83
9	ตัวแปรสังเกตได้ นิยาม และตัวบ่งชี้ของวัฒนธรรมองค์การ.....	84
10	ตัวแปรสังเกตได้ของการจัดกระบวนการเรียนรู้.....	93
11	ตัวแปรสังเกตได้ นิยาม และตัวบ่งชี้ของการจัดกระบวนการเรียนรู้	94
12	ตัวแปรสังเกตได้ขององค์การแห่งนวัตกรรม.....	109
13	ตัวแปรสังเกตได้ นิยาม และตัวบ่งชี้ขององค์การแห่งนวัตกรรม.....	110
14	ค่าดัชนีที่นิยมใช้ในการพิจารณาความสอดคล้องกลมกลืน ของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์.....	128

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
15	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	149
16	จำนวนโรงเรียนที่เป็นหน่วยทดลองใช้เครื่องมือ (Try out).....	153
17	ค่าดัชนีที่นิยมใช้ในการพิจารณาความสอดคล้องกลมกลืน ของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์.....	158
18	ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลความหมายของประสิทธิผลของโรงเรียน มัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n = 640).....	169
19	ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลความหมายปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อประสิทธิผล ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหาร (n = 640).....	172
20	ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยคัดสรรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน มัธยมศึกษา ด้านวัฒนธรรมองค์กร (n = 640).....	176
21	ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยคัดสรรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน มัศึกษาด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ (n = 640).....	179
22	ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยคัดสรรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน มัศึกษาด้านองค์กรแห่งนวัตกรรม (n = 640).....	182

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
23 ผลการวิเคราะห์ ค่าความเบ้ (Skewness) และความโด่ง (Kurtosis) ของตัวแปรสังเกตได้ก่อนแปลงคะแนน.....	185
24 ผลการวิเคราะห์ค่าความเบ้ (Skewness) และความโด่ง (Kurtosis) ของตัวแปรสังเกตได้หลังแปลงคะแนน.....	187
25 เมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้.....	190
26 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันภาวะผู้นำแบบเหนือชั้น ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์.....	192
27 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันวัฒนธรรมองค์การ ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์.....	194
28 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการจัดกระบวนการเรียนรู้ ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์.....	198
29 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันองค์การแห่งนวัตกรรม ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์.....	199
30 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันประสิทธิผลของโรงเรียน ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์.....	201
31 ค่าสถิติวัดความสอดคล้องของรูปแบบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ก่อนปรับ.....	204
32 ค่าสถิติวัดความสอดคล้องของรูปแบบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ หลังปรับ.....	206
33 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลระหว่างตัวแปรสาเหตุและตัวแปรผล ในภาพรวม.....	210

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า	
34	ความถี่ ร้อยละ ของความคิดเห็นเกี่ยวกับความถูกต้อง ความเป็นไปได้ และความเหมาะสมของแนวทางในการ พัฒนาของปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลทางตรงและทางอ้อม ต่อประสิทธิผลของโรงเรียนจากผู้เชี่ยวชาญในการยกระดับ ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน.....	218
35	ความถี่ ร้อยละ ของความคิดเห็นเกี่ยวกับความถูกต้อง ความ เป็นไปได้ และความเหมาะสมของแนวทางในการพัฒนาของ ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลทางตรง และทางอ้อมต่อประสิทธิผล ของโรงเรียนจากผู้เชี่ยวชาญในการยกระดับปัจจัยคัดสรรที่ ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน.....	224
36	การวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างข้อความของแบบสอบถาม กับนิยามเชิงปฏิบัติการจากผู้ทรงคุณวุฒิ (rating scale).....	333
37	การวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก (item analysis) และค่าความ เชื่อมั่นของแบบสอบถาม (reliability) โดยภาพรวม.....	339
38	ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก (item analysis) และค่าความ เชื่อมั่นของแบบสอบถาม (reliability) แต่ละองค์ประกอบ.....	341

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	10
2 แสดงองค์การในฐานะที่เป็นระบบเปิด.....	23
3 แสดงตัวแปรสังเกตได้ประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	31
4 โมเดลสมมุติฐานความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยคัดสรร ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	51
5 แสดงแถบความต่อเนื่องของภาวะผู้นำ.....	52
6 รูปแบบภาวะผู้นำแบบพิสัยสมบูรณ์ หรือ Full Range Leadership Model.....	54
7 ระดับการพัฒนาด้านจิตใจ ด้านแรงจูงใจและด้านความเชื่อ ความสามารถภายในตนของผู้นำทั้งสามแบบ.....	60
8 สมรรถนะ คุณลักษณะและบทบาท ของผู้นำแบบเหนือชั้น.....	65
9 ตัวแบบการวัดภาวะผู้นำแบบเหนือชั้น.....	76
10 รูปแบบการวัดรูปแบบการวัดวัฒนธรรมองค์การ.....	84
11 แสดงตัวแปรสังเกตของระบบการจัดกระบวนการเรียนรู้.....	89
12 รูปแบบการวัดการจัดกระบวนการเรียนรู้.....	94
13 ตัวแบบการวัดองค์การแห่งนวัตกรรม.....	110
14 โมเดลสมการโครงสร้าง.....	116

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
15 โมเดลสมมุติฐานความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ.....	134
16 5 ขั้นตอนการประเมินตามรูปแบบการประเมินของ Provus.....	138
17 โมเดลสมมุติฐานความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ.....	168
18 รูปแบบการวัดตัวแปรแฝงภายนอกภาวะผู้นำแบบเหนือชั้น ที่ได้จากการตรวจสอบด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์.....	193
19 รูปแบบการวัดตัวแปรแฝงภายนอกวัฒนธรรมองค์การที่ได้จาก การตรวจสอบด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์.....	195
20 รูปแบบการวัดตัวแปรแฝงภายในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่ได้จากการตรวจสอบด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์.....	198
21 รูปแบบการวัดตัวแปรแฝงภายในองค์การแห่งนวัตกรรมที่ได้จาก การตรวจสอบด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์.....	200
22 รูปแบบการวัดตัวแปรแฝงภายในประสิทธิผลของโรงเรียนที่ได้จาก การตรวจสอบด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์.....	203
23 ผลการวิเคราะห์รูปแบบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ก่อนปรับ.....	205
24 ผลการวิเคราะห์รูปแบบกับข้อมูลเชิงประจักษ์หลังปรับ.....	207
25 ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลของสมการโครงสร้างโมเดลความสัมพันธ์ เชิงสาเหตุปัจจัยคัตสรรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน....	212
26 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยคัตสรรที่ส่งผลต่อประสิทธิผล ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่พัฒนาขึ้น.....	216

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
27 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยตัดสรรที่ส่งผลต่อประสิทธิผล ของโรงเรียน.....	232
28 การสัมภาษณ์ นายประหยัด วัจวร ผู้อำนวยการโรงเรียนนครพนม วิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 เพื่อยืนยันองค์ประกอบและเส้นทางอิทธิพล.....	371
29 การสัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ ดร.กนกอร สมปราชญ์ อาจารย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อยืนยันองค์ประกอบ และเส้นทางอิทธิพล.....	371
30 การสัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สมเจตน์ ภูศรี นายกสภา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ เพื่อยืนยัน องค์ประกอบและเส้นทางอิทธิพล.....	372
31 การสัมภาษณ์ ว่าที่ ร.ต.ดร.บรรจง มูลตรีแก้ว ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยาม เชิงปฏิบัติการ.....	372
32 การสัมภาษณ์ ดร.สกลรัตน์ สวัสดิ์มูล ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยาม เชิงปฏิบัติการ.....	373

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
<p>33 การสัมภาษณ์ นายพีระ รัตนวิจิตร ผู้ตรวจราชการ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการเพื่อใช้ในการยืนยันโมเดลความสัมพันธ์ เชิงสาเหตุและหาแนวทางในการพัฒนาปัจจัยคัดสรรที่ส่งผล ต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....</p>	373
<p>34 การสัมภาษณ์ นางสาวนงลักษณ์ เรือนทอง ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการ มัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อใช้ในการยืนยันโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและหา แนวทางในการพัฒนาปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อประสิทธิผล ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....</p>	374
<p>35 การสัมภาษณ์ วาที่ ร.ต.ดร.สุกิจ ศรีพรหม ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 23 เพื่อประเมินแนวทางพัฒนาปัจจัย คัดสรรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....</p>	374